

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 80/2024-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Vincentom Danihelom, PhD., Mamateyova 30, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T/52/2014 zo 17. marca 2023 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/83/2023 z 21. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2T/52/2014 zo 17. marca 2023 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4To/83/2023 z 21. septembra 2023. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým rozsudkom uznal sťažovateľa vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 3 písm. c) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, ktorého výkon podmienene odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením rozhodol

tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ 27. novembra 2023 dovolanie [z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku], o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky do podania ústavnej sťažnosti nerozhodol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu v podstatnom namieta, že nespĺňa podmienku riadneho odôvodnenia, keďže okresný súd v ňom neodstránil rozpory týkajúce sa rôznych verzií skutku a ustálil ďalšiu verziu, ktorá podľa sťažovateľa z dokazovania nevyplýva. Podľa názoru sťažovateľa napadnutý rozsudok okresného súdu nedáva odpoveď ani na právne relevantnú otázku, a to na základe akých dôvodov okresný súd dospel k záveru o úmyselnom spáchaní skutku sťažovateľom. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ v podstatnom namieta, že už uvedené výhrady podrobne rozviedol aj v odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu, avšak krajský súd sa k sťažovateľovým námietkam v napadnutom uznesení náležite nevyjadril, a preto je napadnuté uznesenie krajského súdu podľa názoru sťažovateľa arbitrárne.

4. V súvislosti s otázkou prípustnosti ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že podľa jeho názoru podanie dovolania pred podaním ústavnej sťažnosti nepredstavuje procesnú prekážku brániacu ústavnému prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže ústavnou sťažnosťou žiada aj o preskúmanie skutkových záverov konajúcich súdov, pričom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd nemôže meniť skutkový stav.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

7. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom

ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnicstvo a ústavný súd až subsidiárne.

8. Vo vzťahu k označenému prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom – odvolaním. O odvolaní bol oprávnený a povinný rozhodnúť krajský súd ako súd nadriadený. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozsudku okresného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

9. Existencia opravného konania pred krajským súdom nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom prvostupňovom rozhodnutí, keďže odvolanie v danom prípade predstavovalo účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu:

11. Ústavný súd pripomína, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, že o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnicstvo a ústavný súd až subsidiárne. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, teda spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 68/2020 a i.).

12. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je totiž založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí

byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Právomoc ústavného súdu je teda vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Jedinú výnimku z tohto pravidla predstavuje § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky nápravy, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti netvrdil, tým menej preukazoval.

13. Ústavná sťažnosť teda má byť podaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci, najmä všeobecných súdov. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

14. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje. Pod materiálnou subsidiaritou je potrebné rozumieť to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Inak povedané, prípustnou je ústavná sťažnosť nielen vtedy, ak sťažovateľ podal opravný prostriedok, ale tiež (a najmä), ak konanie pred všeobecnými súdmi už skončilo, a preto jeho výsledok môže byť preskúmaný ústavným súdom, a to výhradne z hľadiska ochrany ústavou zaručených základných práv a slobôd, ktoré neboli rešpektované ostatnými orgánmi verejnej moci. Pokiaľ právny predpis ustanovuje, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

15. V danom prípade sťažovateľ akceptoval subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podal vo svojej právnej veci dovolanie ešte pred tým, ako doručil ústavnému súdu ústavnú sťažnosť. V okolnostiach daného prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním ústavnej sťažnosti vedome vytvoril stav „dvojkoľajnosti konania“, keď by o tej istej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu v danej veci predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie ústavnej sťažnosti ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, za predčasné. Ústavný súd môže prijať sťažnosť na ďalšie konanie

a meritórne o nej rozhodnúť až vtedy, ak príslušné orgány verejnej moci už nemajú možnosť namietaný stav zásahu do základných práv alebo slobôd napraviť.

16. Sťažovateľ je povinný pred podaním ústavnej sťažnosti vyčerpať všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných právnych predpisov. Iba za predpokladu, že sťažovateľ využil všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej ochrany svojho základného práva alebo slobody a nebol pri ich uplatnení úspešný, môže podať ústavnú sťažnosť. Sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí. Pritom podľa judikatúry ústavného súdu vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená jeho samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom verejnej moci.

17. Je nepochybné, že sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu označených práv v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže proti napadnutému uzneseniu krajského súdu síce podal dovolanie, avšak o tomto dovolaní nebolo dosiaľ najvyšším súdom rozhodnuté.

18. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že sa nemožno stotožniť so sťažovateľovým názorom, že keďže ústavnou sťažnosťou žiada aj o preskúmanie skutkových záverov [pričom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd nemôže meniť skutkový stav], nepredstavuje paralelné podanie dovolania sťažovateľom procesnú prekážku brániacu ústavnému prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu.

19. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ ide o sťažovateľom namietanú arbitrárnosť skutkových záverov napadnutého uznesenia krajského súdu, tak podľa súčasnej aplikačnej praxe ústavného súdu [odvíjajúcej sa od jeho nálezu vo veci sp. zn. IV. ÚS 546/2020 z 23. februára 2021 a postupne osvojenej aj zo strany ďalších senátov ústavného súdu (I. ÚS 343/2022, I. ÚS 339/2022, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 559/2021, III. ÚS 302/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 254/2022, II. ÚS 156/2023, I. ÚS 610/2023, II. ÚS 26/2024)] dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ktorý sťažovateľ vo svojom dovolaní aj uplatnil, pozn.) nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy.

20. Z uvedeného vyplýva, že pod tento dovolací dôvod spadá aj sťažovateľom namietaná arbitrárnosť napadnutého uznesenia krajského súdu spočívajúca v tom, že podľa názoru sťažovateľa sú skutkové závery napadnutého uznesenia krajského súdu nepreskúmateľné. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené zdôrazňuje, že úlohou dovolacieho súdu nie je v tomto ohľade nanovo preskúmať hodnotenie dôkazov všeobecnými súdmi v pôvodnom konaní a kontrole podrobovať správnosť skutkových zistení z nich vyplývajúcich, ale preskúmať jednu z procesných garancií

práva na spravodlivý proces spočívajúcu v riadnom odôvodnení súdneho rozhodnutia. Preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je nepochybne súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces. Za náležité tak možno označiť očakávanie strán konania, že najvyšší súd v dovolacom konaní pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preskúma, či súdy poskytli náležitú a riadne odôvodnenú odpoveď na zásadné argumenty strán konania, nie je jeho úlohou ale urobiť záver, či tieto skutkové závery boli správne alebo nie. Jedine tak totiž možno hovoriť o plnohodnotnej možnosti na prípravu a realizáciu obhajoby v trestnom konaní (I. ÚS 296/2022, I. ÚS 182/2023, I. ÚS 610/2023).

21. Je pritom samozrejmé, že naznačené posúdenie vykonal ústavný súd len z hľadiska zisťovania podmienok konania o ústavnej sťažnosti (jej prípustnosti) pri konštatácii konkrétneho obsahu podaného návrhu a aj použiteľného prostriedku na ochranu základného práva (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že o tom, či je alebo nie je v danej trestnej veci naplnený dovolací dôvod, je v konečnom dôsledku oprávnený rozhodnúť najvyšší súd ako dovolací súd.

22. V zmysle už uvedeného možno uzavrieť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľovi účinný právny prostriedok ochrany jeho základných práv a slobôd, ktorý sťažovateľ aj využil (t. j. podal dovolanie). Inak povedané, v tejto chvíli sa ústavná sťažnosť v okolnostiach prípadu javí byť predčasne podaná, keďže na základe sťažovateľom podaného dovolania je najvyšší súd oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa. Prijatím ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány – najvyšší súd a ústavný súd. Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

23. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady *ratio temporis* odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti:

24. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

25. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

26. Pokiaľ ide o sťažovateľov návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z predchádzajúcich bodov odôvodnenia tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady stanovené § 129 zákona o ústavnom súde na odloženie

vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, a preto ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

27. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2024

Peter Molnár
predseda senátu